

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

2.3.2021

Ruskeasuolla olevien Mannerheimintien, Koroistentien, Nauvontien ja Korppaanmäentien katusuunnitelmien hyväksyminen

Katusuunnitelmista tehtyjen muistutusten käsittely

Katusuunnitelmien nähtävillä olo

Mannerheimintien, Koroistentien, Nauvontien ja Korppaanmäentien katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti 10. – 23.2.2021 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualan kiinteistöjen omistajille.

Suunnitelmista on tehty 6 muistutusta, jotka on käsitelty seuraavassa. Saadut muistutukset on koostettu ja ryhmitelty niissä esiintyneiden aihepiirien mukaan.

1. Koroistentien ja Nauvontien risteysalue

Muistutuksissa esitettiin, että Koroistentien ja Nauvontien risteyksessä Teboilin kohdalla tarkistetaan uudestaan suojatien huomioimiseksi. Koetaan, että risteykseen ajetaan vauhdilla ja nykyiset liikennejärjestelyjen ajoetusjärjestelyt liikenteenohjauksellisesti eivät toimi tai aiheuttavat vaaratilanteita autoilijoiden kesken ja myös jalankulkijoille. Teboilin itäpuoleinen risteysalue koetaan mitoitukseltaan liian suureksi. Vaihtoehtoisiksi ratkaisuksi esitetään:

- kaventaa tietä siten, että suojatie on lyhyempi, joko toiselta puolen katua tai molemmin puolin
- muuttaa risteuksen etuajo-oikeuksia siten, että Mannerheimintien suunnasta tuleville on kolmio
- siirtää suojatietä kauemmaksi risteyksestä

Risteysalueen kavennuksen mahdollistamaan lisätilaan toivotaan sijoitettavaksi penkkejä tai muuta viihtyisyyttä parantavaa.

Vastaus muistutukseen

Teboilin itäpuolella olevaan Koroistentien ja Nauvontien risteysalueen mitoitukseen ei ole esitetty katusuunnitelmassa muutoksia, mutta kohdassa olevan suojatien esteettömyys toteutetaan aiemman perustason sijaan katusuunnitelmassa erikoistason mukaisesti reunakivi- ja huomioraitojen osalta. Koroistentiellä on linja-autoliikennettä ja Teboilille on tarve ajaa raskailla ajoneuvoilla, lisäksi Teboilia vastapäätä on taksiasema. Tilaa katu- ja risteysalueella tarvitaan näiden kaikkien toimintojen tarpeisiin ja niiden kohtaamiseen. Koroistentien risteysalueen mitoituksen muuttaminen tulee tarkastella pidemmältä matkaa katua eteenpäin omana kokonaisuutenaan. Katusuunnitelmien tavoite on ollut mahdollistaa uuden raideyhteyden rakentaminen Nauvontien päässä olevalle raitiovaunuarikolle. Nyt laadittujen katusuunnitelmien suunnittelualan rajausta päättyy risteysalueelle.

Liikennemerkeistä ja liikenteenohjaus päätetään erikseen laadittavassa liikenteenohjaussuunnitelmassa, näistä ei päätetä katusuunnitelmassa. Mannerheimintien ja Koroistentien välinen etäisyys on lyhyt ja etuajo-oikeusjärjestelyjen muuttaminen voi heijastua Mannerheimintielle asti haitallisesti. Muistutuksen ehdotusta etuajo-oikeusjärjestelyjen muuttamisesta tutkitaan liikenteenohjaussuunnitelmaa laadittaessa.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

2.3.2021

2. Korppaanmäentien puurivin ja autopaikkojen poisto

Muistutuksessa esitetään, että Mannerheimintien risteystä on mahdollista tehostaa kaatamalla yhtään puuta Korppaanmäentieltä ja nykyisellä kaistamäärillä Korppaanmäentiellä ja Koroistentiellä. Muistutuksessa esitetään, että nykyisten Korppaanmäentien varressa olevien puiden kaataminen, osan pysäköintipaikkojen poistaminen ja uuden auto- ja pyöräliikenteelle varatun kaistan rakentaminen puu- ja pysäköintikaistan tilalle ei edistä raitiotieliikenteen sujuvuutta.

Lisäksi esitetään, että uuden ajoväylän varaaminen autoliikenteelle lisää melua ja aiheuttaa vaaratilanteita muulle liikkumiselle. Samalla kielletty ja häiritsevä pysäköinti lisääntyy, kun lyhytaikaisen parkkipaikkojen vähenee. Puuston poistaminen kadun varrelta heikentää kadunosan luonnonmukaisuutta ja bulevardinomaista viehättävyyttä. Muutos nykytilanteeseen vähentää asumismukavuutta ja aiheuttaa vaikeuksia asukkaiden ja liikeyritysten ja niiden asiakkaiden tarvitsemaan liikkumiseen.

Muistutuksien mukaan raitiovaununlinjan sujuvuus ei olisi niin huono, että raitiovaununlinja tarvitsisi omaa kaistaa puurivin ja autopaikkojen poistamisen kustannuksella. Muistutuksessa vedotaan HSL:n raporttiin ”Raitiotieliikenteen viivettämiskäytännöt 2017”, päivätty 5.1.2017. Muistutuksessa esitetään kahta vaihtoehtoa ratkaisua raitiotieliikenteen sujuvoittamiseksi

- Korppaanmäentien liikenne asetetaan etuoikeutetuksi Tilkankadun suunnasta tulevien suhteen, myös Mannerheimintien risteyksessä. Liikenteen sujuvoittaminen perustuu ehdotuksen mukaan sille, että autoliikenne ei Korppaanmäentiellä pääse käytännössä ohittamaan raitiovaunuja ennen Tilkankadun risteystä
- Muutetaan Mannerheimintien risteyksessä kaistamäärityksiä siten, että Koroistentien suuntaan menevä liikenne käyttää samaa kaistaa kuin Mannerheimintielle etelään suuntautuva liikenne. Näin vähennetään jonon muodostusta Korppaanmäentiellä.

Muistutuksessa kysytään, olisiko Helmi-järjestelmään suunniteltu raitiovaunuliikenteen sataprosenttinen etuisuus mahdollista toteuttaa tässä risteyksessä?

Vastaus muistutukseen

Uuden ajokaistan rakentaminen Korppaanmäentielle on raitiovaunuliikenteen sujuvuuden takaamiseksi katsottu tarpeelliseksi ja tehokkaimmaksi ratkaisuksi. Ajokaistalla ei tavoitella ajoneuvoliikenteen sujuvuuden parantamista. Korppaanmäentien nykyinen arkivuorokausiliikenne on noin 4300 ajoneuvoa ja ajoneuvoliikenteen ei ole arvioitu kasvavan tästä oleellisesti. Koska ajoneuvoliikenteen ei katsota merkittävästi lisääntyvän, eikä kadulle osoiteta katusuunnitelmassa muita melua merkittävästi lisääviä toimintoja nykyisestä, ei kadun melutaso ole katsottu muuttuvan oleellisesti. Uusi ajokaista tai puiden poisto ei myöskään lisää merkittävästi katupölyä Korppaanmäentiellä. Poistettavien puiden tilalle on esitetty istutettavaksi uusia puita ja pensaita Korppaanmäentieltä poistuvien raitiovaunupysäkkien tilalle.

Raitiovaunuliikenteen sujuvuutta seurataan HSL:n toimesta säännöllisesti. Muistutuksessa viitatussa raportissa on tutkittu koko linjan viivettä, kun nyt tällä katusuunnitelmassa pyritään puuttumaan yhteen tiettyyn ongelmakohtaan. Muistuttajan viittaaman raportin tutkimuksen luonne on ollut kokeileva. Tutkimuksessa jokaiselta linjalta otettiin kolme mittausa linjasuuntaa kohden ilmeisesti vain yhtenä arkipäivänä aamu-, päivä- ja iltaliikenteessä eli 18 mittausa per yksi linja, joten on mahdollista, että kaikki ongelmalliset ajankohdat eivät ole tulleet esiin. Katusuunnitelmaan varten HSL:ltä saadussa seurantadatassa vuodelta 2018,

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

2.3.2021

välillä Korppaanmäki – Mannerheimintie, oli ajoajan hajonta (joka kuvaa aikataulussa pysymistä) kaikilta mittauskuukausilta maalisi-, syys- ja lokakuu 2-13 min. Tähän hajontaan suunnitelluilla toimenpiteillä pyritään puuttumaan. Korppaanmäentiellä nykyisissä kaistajärjestelyissä ja risteysliikennevalon ohjauksen haasteena on nykyisin se, että raitiovaunu voi jäädä autojonon taakse, eikä pääse sujuvasti pysäkillä. Korppaanmäentieltä autot saavat vihreän ja ratikat ajolupansa keskenään eriaikaisesti. Lisäksi ratikoiden ajolupa tulee vielä ennen autojen vihreää valoa. Ongelma tässä muodostuu siinä, että ratikoille näytetään ajolupaa kun se voi olla vielä autojonon takana Korppaanmäentiellä, eikä ole jonoista johtuen päässyt vielä edes pysäkillä. Tätä ongelmaa on pyritty osittain ratkomaan / helpottamaan vuoden 2019 kojeuusinnan yhteydessä, jolloin risteysliikennevalojen ohjauskojen uusittiin ja samalla liikennevalot ohjelmoitiin uudelleen. Nyt Korppaanmäentieltä tulevan ratikan on mahdollista tilata ns. rotaatio –toiminto, jossa Korppaanmäentieltä tuleva ratikka kääntää autojen vihreän ja ratikoiden ajoluvan järjestyksen toisinpäin, jolloin ratikka pidentää autojen vihreään kunnes pääsee pysäkillä. Tämä jo tehty toimenpide ei ole kuitenkaan riittävästi ratkaissut aikatauluissa pysymisen ongelmaa.

Muistutuksessa mainittua Helmi-järjestelmän mukaista sataprosenttisen tehokasta etuutta ratikalle ei voida tässä kohtaa taata. Esimerkiksi tilanteessa, jossa pitkäkestoinen Mannerheimintien ajosuuntien vaihe on päässyt käynnistymään ja ratikka seisoo Korppaanmäentiellä autojonon takana, ei Mannerheimintien vaihetta voida katkaista välittömästi, vaan suunnille tulee taata riittävän pitkän vihreän mahdollisuus. Ratikka joutuu odottamaan autojonon takana, kunnes Mannerheimintien suuntien vaihe päättyy ja autojono pääsee purkautumaan. Lähtökohtaisesti sekakaistaosuudet valo-ohjattujen risteysten läheisyydessä aiheuttavat haasteita sujuvalle ratikkaliikenteelle, erityisesti mikäli autoliikenne saa vihreää valoa eri aikaan ratikoiden kanssa.

Muistutuksissa esitetään, että raitiovaunulinjaa saataisiin sujuvammaksi pelkäämään muuttamalla Koroistentien ja Korppaanmäntien risteysalueen kaistamerkinnoja. Vaikka kaistamerkinnot muutettaisiin, eivät nämä silti poista sekakaistan aiheuttamia ongelmia, joita aiheutuu silloin kun autojen ajosuunta ulos Korppaanmäentieltä ei ole vihreänä, autot jonoutuvat ja hidastavat täten raitiovaunulinjan liikennöintiä. Koroistentien nykyinen keskisaareke ja sen puut joudutaan poistamaan raitiovaunulinjan kaistojen vuoksi. Tällä toimenpiteellä raitiovaunulinjan sujuvuus on parempi ja huolto helpompaa aiheuttaen myös muulle liikenteelle vähemmän häiriötä, kun huoltotoimet päästään tekemään raitiovaunukaistalla.

3. Korppaanmäentien pyöräily ja jalankulku

Muistutuksessa pidetään huolestuttavana suunnitelmassa esitettyä pyöräliikenteen osoittamista ajoradalle, sekä jalankulun edellytysten koetaan vaikeutuvan.

Vastaus muistutukseen

Korppaanmäentien nykyiset kaksisuuntaiset pyöräliikennejärjestelyt eivät vastaa pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteita. Pyöräiden jatkuvuus ja selkeys on huono. Kadulla on pysäkkikatoksia, joiden kohdalla syntyy vaaratilanteita. Pyörätien ja jalkakäytävän leveydet eivät täytä katumitoituksen ohjeita.

Kaupungin tiivistyessä liikkumisen tarve lisääntyy, mutta käytettävissä oleva katutilaa on rakennetussa ympäristössä rajallisesti. Entistä enemmän korostuu tarve erotella pyöräliikenne jalankulusta. Polkupyörä on ajoneuvo ja sen paikka on ensisijaisesti ajoradalla tai erillisellä pyörätiellä. Valitettavasti laadukkaalle erilliselle pyöräliikennejärjestelylle ei ole riittävästi tilaa koko katualueen matkalla.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

2.3.2021

Suunnitelmassa pyöräliikennejärjestely on yksisuuntainen ja se on esitetty ajoradalle Mannerheimintien risteysaluetta lukuun ottamatta sekaliikennejärjestelynä. Kadulla on alueellinen 30 km/h nopeusrajoitus, joka tukee pyöräilyn siirtämistä ajoradalle. Mannerheimintien risteysalueen läheisyydessä Korppaanmäentien eteläpuolella on erillinen pyörätie (3-tasoratkaisu) ja pohjoispuolella on pyöräkaista.

Raitiokiskojen välissä ajaminen voidaan kokea epämiellyttävänä ja raitiovaunun edessä ajava pyöräilijä hidastaa raitiovaunujen kulkua, mutta vastaavat järjestelyt on muillakin kaduilla (esim. kantakaupungissa), jossa on raitiotieliikennettä. Alueella on kuitenkin olemassa ns. korvaavia pyöräilyreittejä (puistokäytäviä, polkuja ja tonttikatuja), johon pääliikennevirrat pyritään ohjaamaan.

Siirtämällä pyöräliikenne ajoradalle parannetaan jalankulkijoiden liikenneympäristöä. Katusuunnitelmassa Korppaanmäentien jalankululle on varattu molemmin puolin katua n. 2,25-4,45 metriä tilaa. Suojateiden ja raitiovaunupysäkkien esteettömyysjärjestelyjä parannetaan.

4. Nauvontien meluesteen läpinäkyvyys

Muistutuksessa esitetään, että meluesteisiin ei voi sijoittaa linnuille vaarallisia läpinäkyviä ikkunoita. Kaikki läpinäkyvät lasitukset on kuvioitava linnuille turvallisiksi.

Vastaus muistutukseen

Nauvontien itäreunaan Ruskeasuon siirtolapuutarhan kohdalle rakennetaan meluseinä ja seinään integroidaan kapeita ikkunoita. Jatkosuunnittelussa tutkitaan ikkunoiden kuviointia lintujen törmäilyä estämiseksi.

Muutokset katusuunnitelmiin

Muistutukset eivät aiheuta muutoksia laadittuihin katusuunnitelmiin. Nauvontien meluesteen jatkosuunnittelussa tutkitaan ikkunoiden kuviointia lintujen törmäilyä estämiseksi.

Muistion vakuudeksi
Katariina Hämäläinen